

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000303

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-01-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грезіна Олена Миколаївна

2. Olena M. Hrezina

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 28-12-2023

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 41.086.080

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.07.61.03

Тема дисертації:

1. Захист прав учасників освітнього процесу: загальнотеоретичне та компаративне дослідження
2. Protection of the rights of participants in the educational process: a general theoretical and comparative study

Реферат:

1. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» – Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2021. Дисертація є першим у науці загальної теорії права спеціальним цілісним загальнотеоретичним та порівняльно-правовим дослідженням проблеми захисту прав учасників освітнього процесу в правовій сфері. У роботі представлено низку авторських понять, концепцій, ідей та висновків які характеризуються науковою новизною. В дисертаційному дослідженні автором розв'язано наукову проблему захисту прав учасників освітнього процесу в Україні в контексті міжнародного досвіду, що включає проведення комплексного загальнотеоретичного компаративного дослідження, аналіз наукових праць, а також практичних проблем реалізації, захисту учасників освітнього процесу. Визначено наукові поняття та категорії за темою дослідження, обґрунтовано пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства, яке регулює захист прав учасників освітнього процесу. Визначено методологічний інструментарій дослідження, застосування якого допомогло проаналізувати правову природу та сутність захисту прав учасників освітнього процесу. В основі методології дослідження захисту прав учасників

освітнього процесу лежать принципи, які сприяють системності та обґрунтованості наукового аналізу, зокрема: об'єктивності, детермінізму, раціональності, історизму, монізму. З урахуванням особливостей цілей, завдань, об'єкта, предмета дисертаційного дослідження, для більш повного розкриття змісту його теми використовувалися такі групи методів: філософські, загальнонаукові та спеціальні методи. При здійсненні загальнотеоретичного дослідження захисту прав учасників освітнього процесу використовувався компаративістський, антропологічний, аксіологічний, герменевтичний, цивілізаційний, синкретичний, технологічний, інноваційний підходи. Виокремлено гарантії та механізм реалізації захисту прав учасників освітнього процесу. Дослідження підкреслило важливість розробки систематичного підходу до класифікації цих гарантії, враховуючи різноманітні аспекти та потреби учасників освітнього процесу. В роботі обґрунтовано необхідність внесення змін до законодавства для більш широкого охоплення всіх осіб, незалежно від віку, та гарантування їм безпеки та захисту від будь-яких форм цькування чи насильства. Визначено, що систематичний аналіз правових конфліктів дозволяє розробляти ефективні стратегії реагування та впроваджувати проактивні заходи безпеки. Запропоновано виокремити різні види конфліктів в освітньому процесі, такі як «діяльнісний конфлікт», «конфлікт поведінки», «реляційні конфлікти», «мотиваційні конфлікти», «конфлікти, що виникають внаслідок недостатньої організації навчального процесу в закладах освіти», «конфлікти взаємодії між учасниками освітнього процесу» та інші. В цілому, висвітлюється складність та значущість правових конфліктів в освіті, підкреслюючи необхідність ефективних стратегій їх вирішення та запобігання. Досліджено проблеми, з якими можуть стикатися освітні омбудсмени, такі як скарги на дискримінацію, фізичне та психологічне насильство та обмежений доступ до освіти. Запропоновано законодавчі ініціативи для розширення впливу освітнього омбудсмена, включаючи право виносити обов'язкові рішення та представництво урядовим та законодавчим органам. Освітній омбудсмен в Україні визначається як ключовий інструмент для захисту прав та покращення якості освіти, зокрема завдяки впровадженню найкращих практик з міжнародного досвіду.

2. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in specialty 081 – Law. – National University "Odesa Law Academy", Odesa, 2021. The dissertation is the first in the science of the general theory of law to be a special holistic general theoretical and comparative legal study of the problem of protecting the rights of participants in the educational process in the legal field. The work presents a number of author's concepts, concepts, ideas and conclusions that are characterized by scientific novelty. In the dissertation study, the author solved the scientific problem of protecting the rights of participants in the educational process in Ukraine in the context of international experience, which includes conducting a comprehensive general theoretical comparative study, analysis of scientific works, as well as practical problems of implementation, protection of participants in the educational process. Scientific concepts and categories on the topic of research are defined, proposals for improving the current legislation, which regulates the protection of the rights of participants in the educational process, are substantiated. The methodological toolkit of the study was determined, the use of which helped to analyze the legal nature and essence of the protection of the rights of participants in the educational process. The research methodology for the protection of the rights of participants in the educational process is based on the principles that contribute to the systematicity and validity of scientific analysis, in particular: objectivity, determinism, rationality, historicism, monism. Taking into account the peculiarities of the goals, tasks, object, subject of the dissertation research, the following groups of methods were used to more fully reveal the content of its topic: philosophical, general scientific and special methods. Comparative, anthropological, axiological, hermeneutic, civilizational, syncretic, technological, and innovative approaches were used when conducting a general theoretical study of the protection of the rights of participants in the educational process. Guarantees and the implementation mechanism for protecting the rights of participants in the educational process are highlighted. The study highlighted the importance of developing a systematic approach to the classification of these guarantees, taking into account the various aspects and needs of participants in the educational process. The work substantiates the need to make changes to the legislation for a wider coverage of all persons, regardless of age, and to guarantee them safety and protection from any form of harassment or violence. It was determined that a systematic analysis of legal conflicts allows for the development of effective response strategies and the

implementation of proactive security measures. It is proposed to single out different types of conflicts in the educational process, such as "activity conflict", "behavior conflict", "relational conflicts", "motivational conflicts", "conflicts arising as a result of insufficient organization of the educational process in educational institutions", "conflicts of interaction between participants in the educational process" and others. In general, the complexity and significance of legal conflicts in education is highlighted, emphasizing the need for effective strategies for their resolution and prevention. Issues that educational ombudsmen may face, such as complaints of discrimination, physical and psychological abuse and limited access to education, are explored. Legislative initiatives have been proposed to expand the influence of the education ombudsman, including the right to issue binding decisions and representation to government and legislative bodies. The educational ombudsman in Ukraine is defined as a key tool for protecting rights and improving the quality of education, in particular through the implementation of best practices from international experience.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Грезіна О.М. Зарубіжний досвід впровадження інституту освітнього омбудсмена: компаративний аналіз. Підприємництво, господарство і право. 2019. №8. С. 134-137.
- Грезіна О.М. Правова природа правових конфліктів у сфері освіти. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 4 (протокол № 12 від 23.06.2020 р.) С. 450-453.
- Грезіна О.М. Шляхи удосконалення гарантій права на освіту в Україні з урахуванням європейського досвіду. Visegrad journal on human rights. №1. 2021. С. 199-203.
- Грезіна О.М. Щодо принципів діяльності освітнього омбудсмена. Тенденції розвитку та правовий образ сучасної держави. Матеріали міжнародного круглого столу онлайн. м. Одеса. 20 грудня 2019. С. 108-112.
- Грезіна О.М. Теоретичні аспекти функціональної характеристики діяльності освітнього омбудсмена. Нові завдання та напрями розвитку юридичної науки у XXI столітті. Матеріали всеукраїнської науковопрактичної конференції. м. Одеси, 12-22 лютого 2020 року. Одеса. Міжнародний гуманітарний університет. 2020. С. 6-8.
- Грезіна О.М. Забезпечення права на освіту: теоретико-правовий аналіз. Правове життя сучасної України. Матеріали міжнародної науковопрактичної конференції. Одеса. 15 травня 2020 рік. С. 89-91.
- Грезіна О.М. Актуальні аспекти організації освітнього процесу в Новій Зеландії. Актуальні питання розвитку правової держави в умовах сучасного становлення громадянського суспільства в Україні. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Харків. 2020 рік. С. 86-88.
- Грезіна О.М. Передумови запровадження освітнього омбудсмена в Україні. Юридичні науки: проблеми та перспективи. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Запоріжжя. 2020 рік. С. 111-113.
- Грезіна О.М. Психологічні особливості здійснення захисту прав учасників освітнього процесу. Філософські, методологічні та психологічні проблеми права. Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції. Київ. 26 листопада 2020 р. С. 85-87.
- Грезіна О.М. Сучасний стан гарантій захисту права на освіту. Цілісність української держави і права в сучасних умовах. Матеріали міжнародного круглого столу. Одеса. 2020 р. С. 175-178.
- Грезіна О.М. Здійснення захисту прав учасників освітнього процесу у Великій Британії: порівняльно-правовий аналіз. Юридичні науки: проблеми та перспективи. Запоріжжя. 2019 р. С. 75-77.

- Грезіна О.М. Статус учасників освітнього процесу: теоретичні аспекти. Юридична наука нового часу: традиції та вектори розвитку. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 7 березня 2019 р.) за ред. Г. О. Ульянової; уклад.: О. В. Дикий, Ю. Д. Батан. Одеса: Видавничий дім «Гельветика». 2019р. С. 9-11.
- Грезіна О.М. Освітній омбудсмен в Україні: питання теорії і практики. Правове життя сучасної України. Матеріали міжнародної науковопрактичної конференції. у 2 т. (м. Одеса, 17 травня 2019). Відповідальний редактор Г. О. Ульянова. Одеса: Видавничий дім «Гельветика». 2019. Т.1. С. 119-121.
- Грезіна О.М. До питання щодо правових конфліктів у сфері освіти України. Чорноморські наукові студії. Матеріали П'ятої всеукраїнської мультидисциплінарної конференції. м. Одеса. 17 травня 2019. Одеса: Міжнародний гуманітарний університет. 2019. С. 22-24.
- Грезіна О.М. Учасники навчально-виховного процесу України: теоретичний аналіз. Правові реформи в Україні: реалії сьогодення. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 19-20 квітня 2019) у 2-х частинах. Харків: ГО «Асоціація аспірантів-юристів». 2019. Ч.1. С. 6-7.
- Hrezina O. Special education ombudsman in the USA. Сучасне суспільство і наука: актуальні дослідження молодих науковців. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції іноземними мовами. Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків: НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 15 травня 2019. С. 46-47.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U001842 0122U000266

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельничук Ольга Степанівна

2. Olga S. Melnychuk

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тицька Яна Олександрівна
2. Iyana O. Tytska

Кваліфікація: к.ю.н., доцент, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Міжнародний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 26249278

Місцезнаходження: вул. Фонтанська дорога, буд. 33, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельничук Ольга Федорівна
2. Olha F. Melnychuk

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: ;https://scholar.google.com.ua/citations?user=XqH_z5IAAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Код за ЄДРПОУ: 02125094

Місцезнаходження: вул. Острозького, буд. 32, Вінниця, Вінницький р-н., 21100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ульянова Галина Олексіївна
2. Halyna O. Ulianova

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Некіт Катерина Георгіївна

2. Kateryna H. Nekit

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дудченко Валентина Віталіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дудченко Валентина Віталіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Д'ячкова Марія Олегівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна